

**Diputació
Barcelona**

*Xarxa de Biblioteques
Municipals*

Estudi dels resultats de l'Enquesta de satisfacció dels usuaris de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM) de la demarcació de Barcelona

eurecat
Centre Tecnològic de Catalunya

Barcelona, 27 de gener de 2020

Índex

1. Introducció	3
2. Descripció de les operacions estadístiques analitzades	5
3. Accés de la població als serveis de biblioteques	12
4. Característiques sociològiques de les biblioteques	16
5. Freqüència d'accés a les biblioteques	21
6. Motivació d'utilització de les biblioteques	25
7. Activitats i serveis realitzats a les biblioteques	40
8. Valoració dels serveis de biblioteques	43
9. Consideracions finals	47
Annex 1: Fitxa tècnica les estadístiques analitzades	

1. Introducció

1.1. Objectiu

De finals del 2018 a principis de 2019, la Gerència de Serveis de Biblioteques de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona féu una consulta per correu electrònic a una mostra de 1.000 usuaris del de la XBM

El present document té per objecte analitzar els resultats de l'Enquesta de satisfacció dels usuaris de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM) de la demarcació de Barcelona des d'una doble perspectiva:

- **Evolutiva:** analitzar els resultats de l'Enquesta corresponent al 2019 respecte les dades obtingues en consultes similars d'anys anteriors (2001, 2007 i 2011) fetes als usuaris de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM).
- **Comparativa:** contrastar els resultats de dita Enquesta amb les dades d'altres fonts d'informació disponibles a escala local, de Catalunya i d'Espanya, per aprofundir en el coneixement de l'activitat, les característiques i el grau de satisfacció dels usuaris de les biblioteques de la demarcació de Barcelona.

Entre aquests altres informes o estudis fets per altres institucions sobre la qüestió, en el present informe s'han considerat els següents:

- Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya (anys 2013 i 2018).
- Hábitos y compra de libros en España 2018 (anys 2012 i 2018).
- Enquesta òmnibus municipal sobre biblioteques feta per l'Ajuntament de Barcelona (any 2018).
- Enquesta òmnibus realitzada per la Generalitat de Catalunya (a través de GESOP), que inclou apartat específic sobre biblioteques (any 2018).

1.2. Contingut

El present informe s'ha estructurat en els 6 apartats següents:

- Descripció de les operacions estadístiques analitzades.
- Accés de la població als serveis de biblioteques.
- Característiques sociològiques dels usuaris de les biblioteques.
- Freqüència d'accés a les biblioteques.
- Motivació d'utilització de les biblioteques.
- Activitats i serveis realitzats a les biblioteques.
- Valoració dels serveis de biblioteques.
- Conclusions.

El document es completa amb un annex que conté una Fitxa tècnica de les estadístiques analitzades.

2. Descripció les operacions estadístiques analitzades

2.1. Identificació de les operacions estadístiques

El present treball analitza l'evolució dels resultats obtinguts de les següents operacions estadístiques realitzades per Gerència de Serveis de Biblioteques de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona als usuaris de la XBM:

Taula 1.
Operacions estadístiques realitzades per Gerència de Serveis de Biblioteques de la Diputació de Barcelona

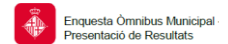
Operació estadística	Responsable
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2001	Gerència de Serveis de Biblioteques de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007 (ponderada)	Gerència de Serveis de Biblioteques de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007	Gerència de Serveis de Biblioteques de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2011	Gerència de Serveis de Biblioteques de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2019	Gerència de Serveis de Biblioteques de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona

Paral·lelament, es fa un estudi comparatiu amb les dades dels informes següents:

Taula 2.
Altres operacions estadístiques analitzades

Operació estadística	Responsable
Enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona	Oficina Municipal de Dades. Ajuntament de Barcelona
L'Òmnibus de GESOP - Catalunya	Generalitat de Catalunya
Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya - 2018 i 2013	Institut Català d'Empreses Culturals. Generalitat de Catalunya
Hàbits de lectura i compra de llibres a Espanya - 2018 i 2012	Federación de Gremios de Editores de España

2.2. Anàlisi tècnica de cada operació estadística per a l'anàlisi comparativa de les dades

Per a procedir a una correcta anàlisi de les diferents operacions estadístiques identificades, cal posar de relleu l'abast i característiques de cadascuna d'elles.

D'una banda, i en relació a **les operacions estadístiques realitzades per Gerència de Serveis de Biblioteques** de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona cal tenir en compte dues diferències a remarcar des de la perspectiva metodològica (veure Taules 3 i 4):

a) respecte la definició de l'univers objecte d'estudi: aquestes operacions analitzen els usuaris amb carnet de la XBM que han utilitzat el servei que tenen 14 o més anys, i que són de la província de Barcelona.

No obstant això, cal remarcar que la delimitació d'aquest univers no sempre és del tot coincident, ja que la definició de l'univers d'usuaris amb carnet del servei de biblioteques considera altres requisits addicionals en certs casos:

- Usuaris que hagin realitzat com a mínim un préstec els 2 darrers anys (només en l'informe de l'any 2001).
- Usuaris que tinguin una adreça de correu electrònic a la base de dades d'usuaris de les biblioteques (any 2019).

D'altra banda, cal remarcar que l'any 2019 es consulta als usuaris que han utilitzat el servei els darrers 12 mesos (862 casos), així com també als que no ho han fet (138 casos). Així, per tal de facilitar l'anàlisi evolutiva, aquestes es presenten tot diferenciant aquests dos segments d'usuaris per aquest any.

Davant d'això, cal remarcar que les dades amb major grau de resposta (i menys marge d'error) i que són comparables amb les d'anys anteriors són les corresponents als usuaris que han utilitzat el servei els darrers 12 mesos, pel que aquestes són les analitzades de manera preferent respecte del 2019.

b) respecte la Metodologia / Tècnica d'investigació, tots els anys es feren les entrevistes telefònicament excepte el 2019 que la consulta s'ha fet mitjançant correu electrònic.

D'altra banda, **la comparació entre les dades de les operacions estadístiques realitzades per Gerència de Serveis de Biblioteques amb les altres operacions considerades** requereix tenir en compte que (veure Taules 3 i 4):

- a) En les altres operacions estadístiques considerades es determina com a univers objecte d'estudi la població resident i no només els usuaris amb carnet de les biblioteques que han utilitzat el servei (que, com s'ha dit, és l'univers objecte de consulta en les operacions de Gerència de Serveis de Biblioteques).
- b) L'àmbit territorial d'aquesta població resident es correspon amb àmbits territorials diferents a la província de Barcelona: només el municipi de Barcelona, Catalunya o Espanya segons el cas.
- c) Per últim, cal tenir en compte l'edat de la població consultada. En els estudis d'Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya i Espanya (com en els estudis de la Diputació de Barcelona) la població enquestada és de 14 any o més, mentre que en les enquestes Òmnibus de Catalunya i Barcelona es consulta a persones de 16 anys o més.

Per últim, també **hi ha diferències en la definició de biblioteca** objecte d'anàlisi en cadascuna d'aquestes operacions:

- a) D'una banda, l'estudi es circumscriu a les biblioteques públiques (sense incloure universitàries, especialitzades, escolars ni Biblioteca de Catalunya) en els estudis de l'Enquesta Òmnibus Municipal – Barcelona, de Gerència de Serveis de Biblioteques i l'Òmnibus de la Generalitat de Catalunya.
- b) D'altra banda, s'adopta una visió ampla de biblioteca que n'inclou totes variants de servei existents en els informes sobre els Hàbits de lectura i compra de llibres (tant de Catalunya com d'Espanya).

A més del contingut de les Taules 1 i 2, a l'Annex 1 del present document recull informació més detallada sobre la qüestió.

Taula 3.
Característiques tècniques de l'univers objecte d'estudi a les operacions estadístiques considerades

Operació estadística	Característiques de l'univers				
	Requisit 1: segons l'àmbit territorial	Requisit 2: Segons si són usuaris o no del servei	Requisit 3: segons l'edat	Requisit 4: segons si han utilitzat o no el servei anteriorment	Altres requisits
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2001	Barcelona (província)	Usuaris amb carnet de biblioteques	14 anys i més	Usuaris que hagin utilitzat la biblioteca el darrer any (2001)	Usuaris que hagin utilitzat servei de préstec els 2 anys anteriors
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007 (ponderada)	Barcelona (província)	Usuaris amb carnet de biblioteques	14 anys i més	Usuaris que hagin utilitzat la biblioteca el darrer any (2006)	
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007	Barcelona (província)	Usuaris amb carnet de biblioteca	14 anys i més	Usuaris que hagin utilitzat la biblioteca el darrer any (2006)	
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2011	Barcelona (província)	Usuaris amb carnet de biblioteca	14 anys i més	Usuaris que hagin utilitzat la biblioteca el darrer any (2010)	
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2019	Barcelona (província)	Usuaris amb carnet de biblioteca	14 anys i més	Usuaris que hagin utilitzat la biblioteca el darrer any (2018), i també els que no ho han fet	Usuaris dels que es disposa l'adreça de correu electrònic
Enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona	Barcelona (municipi)	Població resident	16 anys i més		
L'Òmnibus de GESOP - Catalunya	Catalunya	Població resident	16 anys i més		Població resident que porti almenys un any vivint a Catalunya
Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya - 2018 i 2013	Catalunya	Població resident	14 anys i més		Amb representació de totes les províncies i mides d'habitatges
Hàbits de lectura i compra de llibres a Espanya - 2018 i 2012	Espanya	Població resident	14 anys i més		Amb representació de totes les CCAA i mides d'habitatges

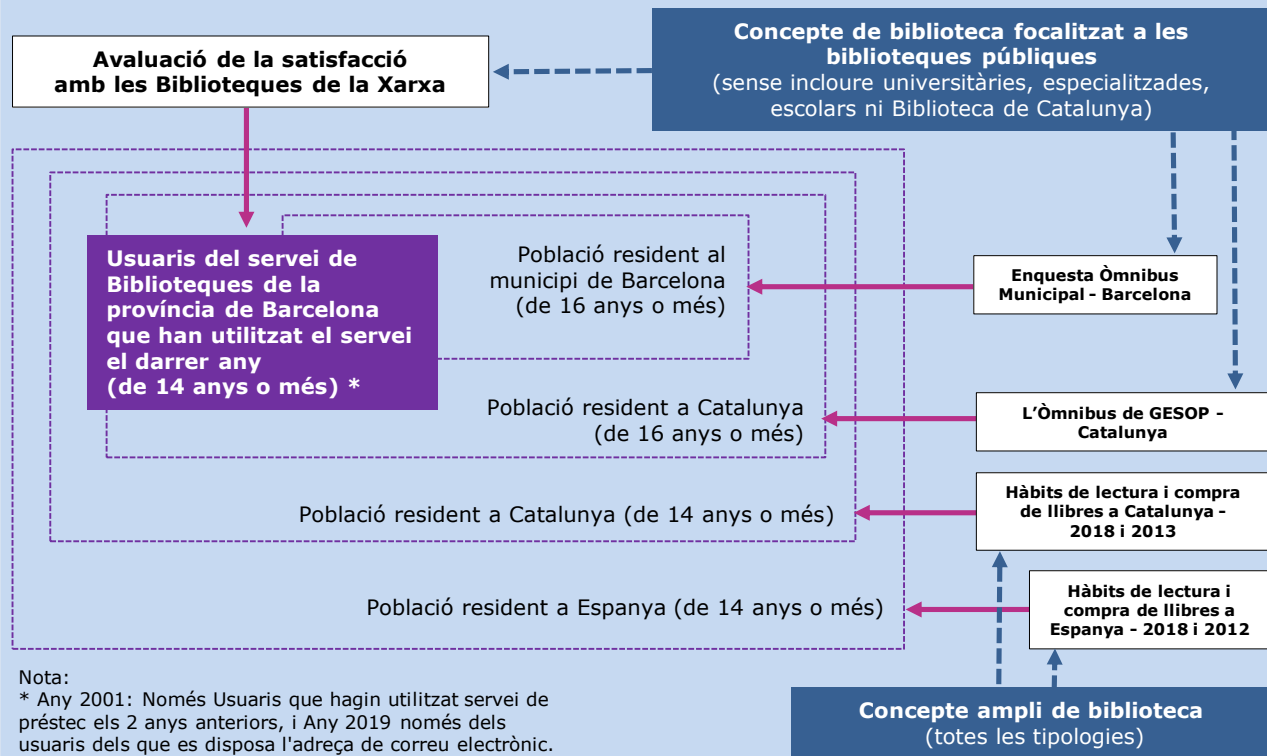
Taula 3 (continuació).
Metodologies / tècniques d'investigació i període de les operacions estadístiques considerades

Operació estadística	Metodologia / Tècnica d'investigació	Any de la consulta	Any de les dades
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2001	Entrevista telefònica	2001	2000
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007 (ponderada)	Entrevista telefònica	2007	2006
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007	Entrevista telefònica	2007	2006
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2011	Entrevista telefònica	2011	2010
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2019	Consulta realitzada per correu electrònic	2019	2018
Enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona	Entrevista personal realitzada amb suport informàtic (CAPI) al carrer.	Finals 2018	part 2017 i part 2018
L'Òmnibus de GESOP - Catalunya	Entrevistes presencials i telefòniques assistides per ordinador.	2019	2018
Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya - 2018 i 2013	Entrevista telefònica assistida per ordinador (CATI), a una mostra mixta de telèfons fixos i telèfons mòbils, seguint un qüestionari estructurat.	2018 *	part 2017 i part 2018 *
Hàbits de lectura i compra de llibres a Espanya - 2018 i 2012	Entrevista telefònica assistida per ordinador (CATI), a una mostra mixta de telèfons fixos i telèfons mòbils, seguint un qüestionari estructurat.	Finals 2018 *	part 2017 i part 2018 *

Nota: * Només es refereix a la darrera operació realitzada

2.3. Qüestions clau

Taula 4.
Qüestions clau a tenir en compte en l'anàlisi comparativa

3. Accés de la població als serveis de biblioteques

Abans d'entrar a l'estudi de les dades dels usuaris de la XBM, cal analitzar les dades relatives al percentatge de població resident que és usuària dels serveis de biblioteques a Barcelona (ciutat), Catalunya i Espanya, que proporcionen les fonts estadístiques disponibles.

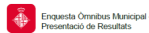
3.1. L'enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona

L'Enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona indica que el 2018 hi hagué un 54,9% de la població que acostumava a anar un o més cops l'any a la biblioteca pública, percentatge molt superior als observats a Catalunya i Espanya (veure punts A i B anteriors).

A més a més, s'observa que aquest percentatge ha experimentat un fort creixement des de l'any 2012 quan aquest era del 31,4%.

Taula 5.
% de població resident que accedeix als serveis de biblioteques públiques. Barcelona (municipi)

	Barcelona (1)			
	2012	2014	2016	2018
Acostuma anar a la biblioteca pública				
Si, un o més cops l'any	31,4%	34,2%	42,3%	54,9%
Si, ocasionalment	11,1%	11,4%	18,7%	16,5%
Mai	36,5%	42,8%	27,0%	21,5%
No coneixen	21,0%	11,7%	12,0%	7,1%

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més. La pregunta inclou biblioteques públiques, sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la biblioteca de Catalunya.

3.2. L'enquesta Òmnibus - Catalunya

La informació del mateix any 2018 elaborada per l'Òmnibus Catalunya indica que el 32,5% de la població resident de Catalunya de 16 anys o més declarà haver visitat alguna biblioteca pública o bibliobús el darrer mes.

Aquesta dada no indica necessàriament que a Catalunya hi hagi una proporció menor de població resident que vagi a les biblioteques públiques en comparació al que s'esdevé a la ciutat de Barcelona, ja que la pregunta es refereix a si s'ha anat a alguna biblioteca pública o bibliobús el darrer mes (mentre que al cas de Barcelona es pregunta si s'acostuma a anar a la biblioteca).

Taula 6.

% de població resident que accedeix als serveis de biblioteques públiques. Catalunya

		Catalunya (1)
		2018
Ha visitat alguna biblioteca pública o bibliobús el darrer més		
Si		32,5%
No		67,5%

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més. La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

3.3. Les enquestes d'Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya i a Espanya

Segons els estudis d'hàbits de lectura i compra de llibres (a Catalunya i Espanya), el 39,9% de la població de Catalunya (de 14 anys o més) anà a una biblioteca el darrer any (2018), percentatge força superior al d'Espanya (31,2%). Aquesta diferència no era tant accentuada cinc o sis anys enrere: 33,9% a Catalunya (any 2013) i 30,1% a Espanya (any 2012), fet que pot indicar que a Catalunya hi ha hagut un increment del percentatge de la població que ha accedit als serveis bibliotecaris superior al del conjunt d'Espanya.

La comparació amb les dades exposades anteriorment ha de tenir en compte certes diferències metodològiques. D'una banda, els estudis d'hàbits de lectura consideren un concepte ampli de biblioteca (i no només les públiques com els anteriors), i la població consultada és de 14 anys o més (a diferència dels altres on l'univers de persones enquestades són les que tenen 16 anys o més). D'altra banda, i respecte l'Òmnibus - Catalunya, cal remarcar que la pregunta es refereix a anar a la biblioteca al llarg del darrer any (i no només del darrer més).

Per tant, a nivell de Catalunya i per l'any 2018: un 32,5% ha anat a la biblioteca pública el darrer més i un 39,9% ho ha fet a qualsevol tipus de biblioteca el darrer any. Així mateix, i la proporció d'assistents a biblioteques a Catalunya sembla inferior a la que hi ha a Barcelona (54,9%).

Taula 7.
% de població que accedeix als serveis de biblioteques. Barcelona (municipi), Catalunya i Espanya

	Catalunya (1)		Espanya (1)	
	2013	2018	2012	2018
Ha anat a biblioteca el darrer any	33,9%	39,9%	30,1%	31,2%
Quin tipus de biblioteca?				
Pública	94,0%	95,8%	87,9%	90,7%
Universitària	17,9%	5,6%	16,1%	10,2%
Escolar	3,9%	0,3%	3,7%	3,9%
Bibliobús o altres	2,8%	n.d.	1,4%	0,8%
No ha anat a biblioteca el darrer any	66,1%	60,1%	69,9%	68,8%

Generalitat de Catalunya
gencat.cat

FEDERACIÓN DE EDITORES DE ESPAÑA

Nota: (1) La consulta es fa a persones de 14 anys o més, La pregunta inclou tot tipus de biblioteques.

3.4. Qüestions clau

- ✓ **Les dades analitzades mostren un elevat percentatge de població usuària de les biblioteques públiques a la ciutat de Barcelona, que és superior al del conjunt de Catalunya i d'Espanya.**
- ✓ **El percentatge de població usuària de les biblioteques públiques a la ciutat de Barcelona ha crescut de manera molt accentuada del 2013 al 2018, fet que pot contribuir a explicar el major creixement d'aquest mateix indicador a nivell de tot Catalunya en comparació a Espanya.**

4. Característiques sociològiques dels usuaris de les biblioteques

A continuació s'analitzen les característiques sociològiques dels usuaris de les biblioteques objecte del treball. Respecte aquesta qüestió cal assenyalar que a les mostres de totes les operacions estadístiques considerades s'han establert quotes segons sexe i edat (veure Annex 1).

4.1. Usuaris de les biblioteques segons el sexe

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

La Taula 8 recull les dades disponibles de les successives consultes als usuaris de la XBM de Barcelona relatives al gènere. Tenint en compte les observacions metodològiques fetes a l'apartat 2.2. d'aquest document, s'evidencia una tendència a un major equilibri de la distribució d'usuaris per sexe: el percentatge d'homes que són usuaris de la XBM ha crescut del 39,5% el 2001, al 44,8% el 2007, i fins al 46,2% el 2019. Per contra, el percentatge de dones ha baixat del 60,5% el 2001, al 55,2% el 2007 i al 53,8% el 2019.

Taula 8.
Distribució en % dels usuaris de la XBM segons sexe

	2001	2007	2011	2019		Total (2019)
	Hi ha anat els darrers 12 mesos					
	Si			No		
Sexe						
Home	39,5%	44,8%	44,6%	46,2%	49,3%	46,6%
Dona	60,5%	55,2%	55,4%	53,8%	50,7%	53,4%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

La informació disponible de les altres fonts d'informació estadística considerades respecte el sexe de les persones que han anat a les biblioteques es presenta a la Taula 9. Cal remarcar que aquesta Taula reflecteix el % de dones i homes residents que han anat a una biblioteca (informació diferent a la de la Taula 8 anterior, que es refereix a la distribució per sexe dels usuaris de les biblioteques de la XBM, on el sumatori d'aquests percentatges equival a 100%).

En aquestes altres informacions, a la majoria dels casos hi ha una proporció superior de dones que declaren haver anat a la biblioteca, en comparació amb els homes (excepte l'any 2012 per al conjunt d'Espanya).

Amb aquestes dades, però, no es pot confirmar si s'avança vers un major equilibri en la distribució d'usuaris per sexe, com s'ha observat respecte els usuaris de la XBM.

Taula 9.
% de la població que va a les biblioteques segons sexe. Barcelona (municipi), Catalunya i Espanya

Ha anat a biblioteca:
el darrer any

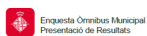
	Barcelona (1)
	2018
Home	53,3%
Dona	56,3%

... el darrer més

	Catalunya (1)
	2018
Home	30,0%
Dona	34,0%

... el darrer any

	Catalunya (2)		Espanya (2)	
	2013	2018	2012	2018
Home	37,9%	30,9%	31,1%	30,1%
Dona	30,2%	48,4%	29,1%	32,2%

Enquesta Ombuds Municipal
Presentació de Resultats

Generalitat
de Catalunya

Institut Català de les Biblioteques de Catalunya
Generalitat de Catalunya
gencat.cat

FEDERACIÓN DE GREMIOS
DE EDITORES DE ESPAÑA

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més. La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

(2) La consulta es fa a persones de 14 anys o més. Inclou tot tipus de biblioteques.

4.2. Usuaris de les biblioteques segons l'edat

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

La Taula 10 reproduïx la distribució per grups d'edat dels usuaris de la XBM de Barcelona segons les dades disponibles de les successives consultes realitzades, respecte a les quals es poden fer les següents observacions:

- Per un costat, s'observa una remarcable tendència de creixement en la proporció d'usuaris en les franges d'edat superior als 45 anys (12,5% el 2001, 22,1% el 2007, 29,7 el 2011 i 35,7% el 2019), com també d'entre 35 i 44 anys (15,5% el 2001, 20,1% el 2007, 26,9 el 2011 i 28,3% el 2019).
- Per un altre costat, tendeix a reduir-se la proporció d'usuaris que han anat a la biblioteca els darrers dotze mesos en les franges d'edat més joves (de 14 a 34 anys): 72,0% el 2001, 57,8% el 2007, 43,4 el 2011 i 36,3% el 2019

Taula 10.
Distribució en % dels usuaris de la XBM segons edat

Edat	2001	2007	2011	2019		Total (2019)
	Hi ha anat els darrers 12 mesos					
	Sí			No		
De 14 a 34 anys	72,0%	57,8%	43,4%	36,0%	45,7%	37,3%
De 14 a 24 anys	51,0%	27,9%	22,8%	18,2%	22,5%	18,8%
De 25 a 34 anys	21,0%	29,9%	20,6%	17,7%	23,2%	18,5%
De 35 a 44 anys	15,5%	20,1%	26,9%	28,3%	15,2%	26,5%
Més de 45 anys	12,5%	22,1%	29,7%	35,7%	39,1%	36,2%
De 45 a 54 anys	6,2%	10,9%	15,1%	18,4%	19,6%	18,6%
De 55 a 64 anys	3,3%	5,7%	8,0%	12,4%	9,4%	12,0%
De 65 i més anys	3,0%	5,5%	6,6%	4,9%	10,1%	5,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

La Taula 11 presenta la proporció de població resident que han anat a les biblioteques per edat segons les altres fonts d'informació estadística considerades. Com s'ha dit respecte del sexe, s'ha d'advertir que aquesta Taula reflecteix el % de població segons l'edat que han anat a una biblioteca (a diferència de la de la Taula 9, que es refereix a la distribució per edat dels usuaris de les biblioteques de la XBM).

En els segments de major edat, les dades de Catalunya corresponents als anys 2013 i 2018 reflecteixen una evolució de creixement del percentatge de població usuària de les biblioteques en la majoria dels grups: de 35 a 44 anys, de 45 a 54 anys i de 65 anys i més (mentre que decreix en el de 55 a 64 anys). Per contra, en els segments d'edat més jove hi ha una notable davalla en el grup de 14 a 24 anys, i un estancament en els de 25 a 34 anys.

Per últim, també cal destacar el cas de la ciutat de Barcelona on el 2018 hi ha un elevat percentatge de població resident que han anat a la biblioteca el darrer any (també, i de manera remarcable, entre les persones de menys edat).

Taula 11.
% de la població que va a les biblioteques segons edat. Barcelona (municipi), Catalunya i Espanya

Ha anat a biblioteca:
el darrer any

	Barcelona (1) 2018
De 16 a 24	65,3%
De 25 a 34	53,1%
De 35 a 44	62,3%
De 45 a 54	58,8%
De 55 a 64	49,7%
De 65 i més	46,9%

... el darrer més

	Catalunya (1) 2018
De 16 a 29	39,5%
De 30 a 44	35,3%
De 45 a 59	28,5%
60 i més	29,1%

... el darrer any

	Catalunya (2)		Espanya (2)	
	2013	2018	2012	2018
De 14 a 24 anys	58,9%	37,5%	59,2%	55,0%
De 25 a 34 anys	36,7%	37,1%	36,2%	35,8%
De 35 a 44 anys	36,9%	48,7%	29,8%	32,4%
De 45 a 54 anys	34,9%	48,2%	28,0%	31,7%
De 55 a 64 anys	32,3%	27,4%	15,7%	20,8%
De 65 i més anys	14,6%	18,8%	14,0%	15,8%

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més. La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

(2) La consulta es fa a persones de 14 anys o més. Inclou tot tipus de biblioteques.

4.3. Qüestions clau

- ✓ **Hi ha indicis segons els quals amb el pas del temps es dona un major equilibri entre homes i dones que van a les biblioteques, tot i que encara es manté la major participació de les dones com a usuàries d'aquests serveis.**
- ✓ **Hi ha indicis d'un increment de l'assistència a les biblioteques per part de les persones de major edat i, paral·lelament d'una certa davallada en els segments de població més jove.**

El percentatge de població de Barcelona que va a les biblioteques públiques és elevat en totes les franges d'edat (també, i molt destacadament en les més joves), a diferència del que s'observa a Catalunya i Espanya.

5. Freqüència d'accés a les biblioteques

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

L'anàlisi de la distribució dels usuaris de la XBM segons la freqüència amb la que aquests van a la biblioteca permet destacar les qüestions següents (veure Taula 12):

- La proporció d'usuaris freqüents (que van a la biblioteca almenys un dia a la setmana) representen els anys analitzats entre el 20% i el 26% del total (excepte el 2007, amb un percentatge inferior del 17,4%). En aquest grup s'evidencia una certa tendència a l'estabilitat de les dades, dins el marge de les oscil·lacions que hi ha amb el pas del temps.
- La proporció d'usuaris ocasionals, en canvi, experimenta una notable davallada el 2019 (45,2% del total) respecte els anys anteriors (58,5% el 2001, 56,7% el 2007 i 68,3% el 2011).
- Finalment, les xifres en el grup d'usuaris esporàdics tenen una evolució molt desigual al llarg dels anys, assolint-se però el valor més elevat l'any 2019 amb el 31,9% del total d'usuaris.

Taula 12.
% dels usuaris de la XBM segons freqüència d'ús

	2001	2007	2011	2019		Total (2019)
	Hi ha anat els darrers 12 mesos					
	Si		No			
Usuari Freqüent	25,5%	17,4%	20,4%	22,9%	27,5%	22,9%
Cada dia	2,0%	1,7%	1,7%	2,3%	0,7%	2,3%
Almenys un cop la setmana	23,5%	15,7%	18,7%	20,5%	26,8%	20,5%
Usuari ocasional	58,5%	56,7%	68,3%	45,2%	32,6%	45,2%
Almenys un cop el mes	44,7%	36,8%	39,3%	35,4%	26,8%	35,4%
Menys d'un cop el mes	13,8%	19,9%	29,0%	9,9%	5,8%	9,9%
Usuari esporàdic	16,0%	25,9%	11,3%	31,9%	39,9%	31,9%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

Les estadístiques sobre la freqüència a les biblioteques del municipi de Barcelona mostren una evolució ben diferent a l'observada respecte la XBM en el seu conjunt (veure Taula 13):

- Hi ha un creixement del percentatge d'usuaris freqüents (que van a la biblioteca almenys setmanalment) de l'any 2012 (el 18,9% dels usuaris) al 2018 (el 24%).
- La proporció d'usuaris ocasionals es mantenen entre el 52% i el 57% els anys analitzats, essent el 2018 l'any que s'assoleix la xifra més baixa (52,9%). Quant als usuaris esporàdics, es passa del 26,3% el 2012 al 23,2% el 2018.

Taula 13.

% de població que va a les biblioteques segons freqüència d'ús. Barcelona (municipi), Catalunya i Espanya

	Barcelona (1)			
	2012	2014	2016	2018
Usuari Freqüent	18,9%	17,9%	15,6%	24,0%
Diària	4,1%	2,0%	1,7%	4,3%
Setmanal	14,8%	15,8%	13,9%	19,7%
Usuari ocasional	54,7%	57,0%	53,6%	52,9%
Quinzenal	10,7%	12,6%	12,9%	9,9%
Mensual	15,8%	20,5%	18,2%	21,4%
Bimensual	8,5%	8,0%	9,4%	7,9%
1 o 5 cops l'any	19,8%	15,8%	13,2%	13,7%
Usuari esporàdic	26,3%	25,1%	30,8%	23,2%
Ocasionalment	26,3%	25,1%	30,8%	23,2%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Enquesta Omnibus Municipal
Presentació de Resultats

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

En canvi, les dades sobre la freqüència a les biblioteques a Catalunya i a Espanya indiquen una davallada notable dels percentatges corresponents als usuaris freqüents i ocasionals, mentre paral·lelament incrementa la proporció dels que són usuaris esporàdics (veure Taula 14):

- Del 2013 al 2018, el percentatge d'usuaris freqüents a les biblioteques de Catalunya (a tot tipus de biblioteca) decreix del 28,3% al 22,3%. Aquesta evolució negativa també s'observa al conjunt d'Espanya: 35,0% el 2012 i 27,4% el 2018.
- També disminueix el percentatge d'usuaris ocasionals a Catalunya (de 63,5% el 2013 a 58,0% el 2018), i en canvi es manté estable al conjunt d'Espanya (55,5% el 2010 i 54,3% el 2018).
- La proporció d'usuaris esporàdics augmenta tant a Catalunya (del 8,2% el 2013 al 19,8% el 2018) com a Espanya (9,5% el 2012 i 18,2% el 2018).

Taula 14.
% de població que va a les biblioteques segons freqüència d'ús. Barcelona (municipi), Catalunya i Espanya

	Catalunya (1)		Espanya (1)	
	2013	2018	2012	2018
Usuari Freqüent	28,3%	22,3%	35,0%	27,4%
Cada dia o gairebé cada dia	4,7%	9,0%	6,9%	6,0%
Una dues vegades per setmana	23,6%	13,3%	28,1%	21,4%
Usuari ocasional	63,5%	58,0%	55,5%	54,3%
Com a mínim una vegada al mes	40,1%	31,5%	37,2%	30,8%
Com a mínim un cop cada tres mesos	23,4%	26,5%	18,3%	23,5%
Usuari esporàdic	8,2%	19,8%	9,5%	18,2%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Generalitat de Catalunya
gencat.cat

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 14 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. Inclou tot tipus de biblioteques.

5.3. Qüestions clau

- ✓ **Les dades disponibles de Catalunya mostren una tendència a la reducció dels percentatges d'usuaris a les biblioteques que hi van freqüentment o de manera ocasional, mentre que augmenten els que ho fan de manera esporàdica. Cal recordar que aquestes dades fan referència a tot tipus de biblioteca.**
- ✓ **A la ciutat de Barcelona, i referint-se específicament a les biblioteques públiques, hi ha un increment de la proporció d'usuaris que les visiten freqüentment, amb una lleugera reducció dels que ho fan de manera ocasional.**
- ✓ **Quant a les biblioteques de la XBM, hi ha un cert manteniment dels percentatges d'usuaris freqüents, però decreix sensiblement la proporció d'usuaris ocasionals i augmenta la dels esporàdics.**

6. Motivacions per anar a les biblioteques i activitats realitzades

Aquest apartat té per objecte l'anàlisi de les motivacions per anar a les biblioteques i de les activitats realitzades en aquests serveis municipals.

La diversitat de qüestions que són objecte d'aquest apartat s'han agrupat en els sis punts següents:

- Motivacions per anar a les biblioteques.
- Servei de préstec.
- Lectura/consulta de llibres, revistes, CDs o altres documents a la sala.
- Estudiar o ús de la sala amb material propi.
- Utilitzar serveis TIC (Ordinador, wi-fi, ...).
- Altres activitats.

6.1. Motivacions per anar a les biblioteques

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

Hi ha dos motivacions per anar a la biblioteca que sobresurten respecte la resta de les considerades (veure Taula 15):

- D'una banda, ocupar el temps d'oci és el motiu per anar a la biblioteca compartit per un percentatge d'usuaris de les biblioteques de la XBM més elevat, ja que és l'únic dels motius contemplats que obté valors superiors al 40% per part dels usuaris que han anat a la biblioteca els darrers 12 mesos (40,1% el 2019).
- D'altra banda, també cal remarcar que al voltant de dues terceres parts dels usuaris (segons dades del 2019) van a la biblioteca per estudiar (33,9%) o per auto-formar-se (31,1%).

El diferent tractament d'aquesta qüestió en les successives consultes en dificulta l'anàlisi de la seva evolució (pel que cal prestar atenció a les indicacions metodològiques contingudes a la Taula 15).

Taula 15.
% dels usuaris de la XBM segons les motivacions per anar-hi

	2001	2007	2011	2019		Total (2019)
	Hi ha anat els darrers 12 mesos					
	Si			No		
Per a estudiar	44,0%	32,7%	31,9%	33,9%	53,6%	36,6%
Per a ocupar el temps d'oci	41,2%	57,4%	54,9%	40,1%	37,7%	39,8%
Per a autoformar-me	n.d.	n.d.	n.d.	31,1%	19,6%	29,5%
Per motius professionals	13,7%	9,7%	10,7%	15,3%	8,7%	14,4%
Per acompanyar els fills	n.d.	n.d.	n.d.	23,1%	9,4%	21,2%
Per altres motius	1,2%	0,2%	2,5%	22,2%	11,6%	20,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%			

(resposta única, pel que el sumatori de les respostes equival a 100%)

(resposta múltiple, pel que el sumatori de les respostes no equival a 100%)

6.2. Servei de préstec

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

L'activitat realitzada per una major part d'usuaris de la XBM que han anat a la biblioteca el darrer any ha estat utilitzar servei de préstec: el 76,5% dels usuaris l'any 2019 (veure Taula 16).

Taula 16.

% dels usuaris de la XBM segons si han anat a la biblioteca per utilitzar el servei de préstec

	2007		2011		2019
	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat (resposta múltiple)	% d'usuaris que normalment han fet l'activitat que quan van a la biblioteca (primera resposta)	(suma de 3 respostes)	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat (resposta múltiple)	
Fer servir el servei de préstec	n.d.	n.d.	n.d.	75,5%	
Préstec de llibres	n.d.	40,5%	55,8%	n.d.	
Préstec de revistes	n.d.	0,8%	3,4%	n.d.	
Préstec cd's	n.d.	0,8%	7,0%	n.d.	
Préstec de vídeos	n.d.	0,7%	10,0%	n.d.	
Préstec en general	n.d.	1,8%	3,7%	n.d.	

El 89,9% dels usuaris de la XBM que han utilitzat el servei de préstec el 2019 s'han identificat amb el seu carnet físic, tan sols el 5,8% amb el carnet virtual mòbil, i el 4,3% restant no responen la pregunta.

D'altra banda, el 84,9% dels usuaris de la XBM que han sol·licitat documents en préstec ho han fet per gaudir-ne ells mateixos, un 23,4% ha estat per als seus fills, i un 7,4% per una altra persona.

Taula 17.
% dels usuaris de la XBM segons la forma d'identificar-se la darrera vegada que va utilitzar el servei de préstec

		2019
		Hi ha anat els darrers 12 mesos
Amb carnet físic		89,9%
Amb carnet virtual al mòbil		5,8%
No respon		4,3%

Taula 18.
% dels usuaris de la XBM segons per a qui eren els documents sol·licitats la darrera vegada que van utilitzar el servei de préstec

		2019
		Hi ha anat els darrers 12 mesos
Per a mi		84,9%
Per als meus fills/es		23,4%
Per a una altra persona		7,4%

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

A la ciutat de Barcelona també hi ha un molt elevat percentatge dels usuaris de les biblioteques que fan servir el servei de préstec (de llibres, revistes, vídeos i CDs), tot i la seva lleugera davallada del 2012 (81,9%) al 2019 (75,2%) (veure Taula 19). Cal remarcar que aquest percentatge s'ha fet en base als usuaris que han anat a les biblioteques públiques de la ciutat sense incloure les persones que hi van ocasionalment.

Igualment a Catalunya i a Espanya, el servei de préstec és utilitzat per una gran part d'usuaris: 66,0% i 65,3% respectivament (veure Taula 19).

Taula 19. % dels usuaris de les biblioteques segons si han anat a la biblioteca per utilitzar el servei de préstec. Barcelona, Catalunya i Espanya

	Barcelona (1)			
	2012	2014	2016	2018
Préstec de llibres, revistes, vídeos, CD	81,9%	80,4%	77,8%	75,2%

	Catalunya (2)		Espanya (2)	
	2013	2018	2012	2018
Agafar o retornar llibres en préstec	63,0%	66,0%	54,3%	65,3%
Préstec de mitjans audiovisuals (DVDs, CDs ...)	10,4%	1,7%	5,7%	2,0%

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any (sense incloure els que només ho fan ocasionalment). La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

(2) La consulta es fa a persones de 14 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. Inclou tot tipus de biblioteques.

La resposta dels usuaris de les biblioteques (tot tipus de servei) de Catalunya i Espanya mostren, però, una certa tendència a la davallada de la proporció d'usuaris que utilitzen el servei de préstec el darrer mes o trimestre, tant en llibres com en altres tipus de documents (veure Taula 20).

Taula 20.
% dels usuaris de les biblioteques segons l'ús del servei de préstec de llibres, audiovisuals o altres

	Catalunya (1)		Espanya (1)	
	2013	2018	2012	2018
Llibres	62,5%	57,0%	58,7%	44,9%
Darrer mes	52,8%	35,0%	42,7%	27,5%
Darrer trimestre	9,7%	22,0%	16,0%	17,4%
Audiovisuals	28,2%	1,2%	10,8%	1,9%
Documents	12,1%	0,2%	5,0%	1,1%
Revistes	11,0%	0,6%	4,0%	0,5%
Cap d'aquests	31,0%	n.d.	38,7%	53,8%

Nota:

(1) La consulta es fa a persones de 14 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. Inclou tot tipus de biblioteques.

6.3. Lectura/consulta de llibres, revistes, CDs o altres documents a la sala

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

Junt amb el servei de préstec, la lectura o consulta de documents a la biblioteca és una activitat realitzada per una gran part dels usuaris de la XBM. En concret, l'any 2019 un 47,1% dels usuaris declara que llegeix llibres a la biblioteca (mantenint-se en un valor similar al de 2007, que fou del 45,5%), i un 26,2% que llegeix revistes (una xifra sensiblement més baixa que la de 2007, que fou del 42,6%) (veure Taula 21).

El diferent tractament d'aquesta qüestió en les successives consultes impedeix l'anàlisi de l'evolució del percentatge d'usuaris que han consultat altres tipus de document (musical o videogràfic).

Taula 21.
% dels usuaris de la XBM segons si han utilitzat llegit o consultat documents a la biblioteca

	2007	2011		2019
	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat (resposta múltiple)	% d'usuaris que normalment han fet l'activitat que quan van a la biblioteca (primera resposta)	(suma de 3 respostes)	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat (resposta múltiple)
Llegir llibres	45,5%	12,9%	25,4%	47,1%
Llegir revistes	42,6%	4,4%	17,2%	26,2%
Escoltar música	17,5%	0,1%	1,7%	n.d.
Veure pel·lícules	16,8%	n.d.	1,3%	n.d.

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

A les biblioteques de la ciutat de Barcelona, prop de dues terceres parts dels usuaris (sense incloure les persones que hi van ocasionalment) han consultat llibres, revistes, vídeos o CDs a la sala, amb una lleugera tendència de creixement del 2012 (63,1%) al 2018 (66,7%). En relació a la lectura de premsa a la sala, aquest percentatge està al voltant del 30% els anys considerats (veure Taula 22).

Les dades relatives a Catalunya i Espanya són sensiblement inferiors: al voltant del 26% consulta llibres a la sala, entre el 4% i el 10% llegeix diaris o revistes i Consulta/ Lectura/ Audició de mitjans audiovisuals (DVDs, CDs ...). Davant d'això, cal recordar les diferències metodològiques existents entre aquestes consultes i les anteriors (veure les notes al peu de la Taula 22).

Taula 22.

% dels usuaris de les biblioteques segons si han utilitzat llegit o consultat documents a la biblioteca. Barcelona, Catalunya i Espanya

	Barcelona (1)			
	2012	2014	2016	2018
Consulta de llibres, revistes, vídeos, CDs a la sala	63,1%	64,9%	66,0%	66,7%
Lectura de premsa a la sala	31,1%	29,0%	22,1%	32,6%

	Catalunya (2)		Espanya (2)	
	2013	2018	2012	2018
Consulta de llibres allà mateix / Lectura en sala	33,5%	26,3%	35,5%	26,0%
Lectura de diaris i/o revistes	5,9%	7,1%	8,6%	7,0%
Consulta/ Lectura/ Audició de mitjans audiovisuals (DVDs, CDs ...)	8,9%	7,2%	4,2%	4,4%

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any (sense incloure els que només ho fan ocasionalment). La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

(2) La consulta es fa a persones de 14 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. Inclou tot tipus de biblioteques.

6.4. Estudiar o ús de la sala amb material propi

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

A un tercer lloc, segons la proporció d'usuaris que ho practiquen, hi ha estudiar o fer deures a la biblioteca (veure Taula 22). Sobre aquest punt, les dades disponibles indiquen una lleugera reducció d'aquest percentatge al llarg del temps respecte dels usuaris de la XBM, ja que es passa del 39,2% el 2007 al 34,6% el 2019 (veure Taula 23).

Taula 23.

% dels usuaris de la XBM segons si han estudiat o utilitzat materials propis a la biblioteca

	2007	2011		2019
	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat (resposta múltiple)	% d'usuaris que normalment han fet l'activitat que quan van a la biblioteca (primera resposta)	(suma de 3 respostes)	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat (resposta múltiple)
Estudiar	39,2%	22,5%	28,4%	34,6%
Fer deures	n.d.	4,2%	10,3%	n.d.

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

En aquest cas, la informació de la XBM contrasta tant amb les estadístiques de les biblioteques de Barcelona com dels hàbits de lectura i compra de llibres de Catalunya, ja que en ambdós casos sembla que hi ha una evolució de creixement respecte aquesta qüestió (veure Taula 24):

- En el cas de les biblioteques de Barcelona, la d'informació disponible es refereix el percentatge d'usuaris que fan ús de la sala amb material propi (que malgrat no ser un concepte totalment coincident amb el d'estudiar, s'hi aproxima) segons la qual es passa d'un 36,9% del total d'usuaris el 2012 al 41,3% el 2018.
- Respecte Catalunya, la consulta emprà el concepte d'estudiar de manera molt més precisa. D'una banda, es refereix a les persones usuàries de les biblioteques que van estudiar o realitzar treballs del curs amb materials propis a la sala d'estudi (que passaren del 10,5% el 2013 al 13,4% el 2018) i, d'altra banda, a les que van estudiar o realitzar treballs del curs amb materials propis i de la biblioteca (4,0% i 11,5% respectivament).

Taula 24.

% dels usuaris de les biblioteques segons si han estudiat o utilitzat materials propis a la biblioteca. Barcelona, Catalunya i Espanya

	Barcelona (1)			
	2012	2014	2016	2018
Ús de la sala amb material propi	36,9%	33,8%	40,3%	41,3%

	Catalunya (2)		Espanya (2)	
	2013	2018	2012	2018
Va a estudiar o realitzar treballs del curs amb materials propis (sala d'estudi)	10,5%	13,4%	21,7%	18,1%
Va a estudiar o realitzar treballs del curs amb materials propis i de la biblioteca	4,0%	11,5%	13,4%	12,5%

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any (sense incloure els que només ho fan ocasionalment). La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

(2) La consulta es fa a persones de 14 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. Inclou tot tipus de biblioteques.

6.5. Utilitzar serveis TIC (Ordinador, wi-fi, ...)

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

La proporció d'usuaris de la XBM que fan ús de les TIC a la biblioteca "encara" està per sota dels que van a la biblioteca per fer ús del préstec, per llegir o consultar documents o per estudiar. Més concretament, sobre aquest punt es poden remarcar les qüestions següents (veure Taula 25):

- Per un costat, es redueix el percentatge d'usuaris que fan servir ordinadors de la biblioteca per treballar, estudiar o entrar a Internet del 48,3% el 2007 al 17,2% el 2019.
- Per un altre costat, augmenta el percentatge d'usuaris que fan servir el wi-fi de la biblioteca (suposadament amb dispositiu o ordinador propi), que passa del 14,3% el 2007 al 31,2% el 2019.

Taula 25.

% dels usuaris de la XBM segons si han emprat recursos TIC de la biblioteca

	2007	2011		2019
	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat	% d'usuaris que normalment han fet l'activitat que quan van a la biblioteca		% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat
	(resposta múltiple)	(primera resposta)	(suma de 3 respostes)	(resposta múltiple)
Fer servir els ordinadors de la biblioteca per a treballar, estudiar o entrar a Internet	48,3%	3,3%	11,1%	17,2%
Fer servir el wi-fi de la biblioteca	14,3%	n.d.	n.d.	31,2%

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

Les dades de la ciutat de Barcelona (veure Taula 26) mostren com la utilització dels serveis de connexió a la xarxa que s'ofereixen a les biblioteques són altament emprats per part dels usuaris i amb una tendència de creixement: tant a través del Wifi (del 32,2% d'usuaris el 2012 al 41,3% el 2018), com mitjançant l'equipament de la biblioteca (26,6% i 32,6% respectivament).

La informació dels estudis d'hàbits de lectura i compra de llibres, tant de Catalunya com d'Espanya, presenten dades d'ús de les TIC molt inferiors a les de la XBM i de la ciutat de Barcelona, ja que en tots els casos obtenen valors inferiors al 7%.

Taula 26.

% dels usuaris de les biblioteques segons si han emprat recursos TIC de la biblioteca. Barcelona, Catalunya i Espanya

	Barcelona (1)			
	2012	2014	2016	2018
Wifi	32,2%	28,6%	42,2%	41,3%
Connexió Internet amb equipament biblioteca	26,6%	25,2%	26,0%	32,6%

	Catalunya (2)		Espanya (2)	
	2013	2018	2012	2018
Ús de l'ordinador/ Navegar per Internet amb l'ordinador de la biblioteca	1,1%	5,8%	6,4%	3,4%
Navegar amb el seu propi ordinador utilitzant wifi de la biblioteca	n.d.	0,2%	1,2%	0,7%

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any (sense incloure els que només ho fan ocasionalment). La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

(2) La consulta es fa a persones de 14 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. Inclou tot tipus de biblioteques.

6.6. Altres activitats

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

La Taula 27 recopila la informació sobre el percentatge d'usuaris de la XBM que han fet altres activitats. Com s'ha assenyalat anteriorment respecte algun altre punt, la discontinuïtat en el tractament d'aquesta qüestió dificulta la seva anàlisi evolutiva.

No obstant això, pot afirmar-se que el 2019 hi hagué un 24,7% dels usuaris que va demanar assessorament o ajuda al personal de la biblioteca per a trobar informació sobre un tema, un 18,3% que assistí a una conferència, una xerrada, un concert, l'hora del conte, i un 7,7% que participà en un taller o club de lectura.

Taula 27.
% dels usuaris de la XBM segons si han fet altres activitats a la biblioteca

	2007	2011		2019
	% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat	% d'usuaris que normalment han fet l'activitat que quan van a la biblioteca		% d'usuaris que durant el darrer any han fet l'activitat
	(resposta múltiple)	(primera resposta)	(suma de 3 respostes)	(resposta múltiple)
Assistir a una conferència, una xerrada, un concert, l'hora del conte	n.d.	n.d.	n.d.	18,3%
Han assistit a alguna activitat	19,8%	n.d.	n.d.	n.d.
Participar en un taller o club de lectura	n.d.	n.d.	n.d.	7,7%
Assistir a un curs de formació	n.d.	0,9%	2,1%	2,3%
Demanar assessorament o ajuda al personal de la biblioteca per a trobar informació sobre un tema	n.d.	n.d.	n.d.	24,7%
Buscar informació	n.d.	2,6%	8,9%	n.d.
Acompanyar nens	n.d.	3,8%	8,1%	n.d.
Altres activitats	n.d.	0,4%	3,7%	n.d.
Altres	n.d.	0,2%	2,5%	n.d.
Cap	n.d.	n.d.	n.d.	3,0%

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

L'any 2018, un 26,0% dels usuaris de les biblioteques de la ciutat de Barcelona assistí a activitats culturals i clubs de lectura havent experimentat un notable creixement respecte del 2012 (20,0%).

També cal assenyalar que aquesta proporció és superior a l'observada respecte dels usuaris de la XBM (18,3% el mateix any 2018), fet que en part s'explica perquè en la consulta dels usuaris de la ciutat de Barcelona no s'inclouen els usuaris ocasionals.

Novament, les dades de l'enquesta d'hàbits de lectura i compra de llibres de Catalunya obtenen uns resultats molt inferiors (sempre pers sota del 5%) en referir-se a altres activitats fetes a la biblioteca (veure Taula 28).

Taula 28.
% dels usuaris de les biblioteques segons si han fet altres activitats a la biblioteca. Barcelona, Catalunya i Espanya

	Barcelona (1)			
	2012	2014	2016	2018
Assistència a activitats culturals i clubs de lectura	20,0%	17,0%	19,3%	26,0%
Cursos d'informàtica	13,6%	7,0%	7,3%	7,7%

	Catalunya (2)		Espanya (2)	
	2013	2018	2012	2018
Acompanya una altra persona (fill, nét, familiar, amic)	4,2%	4,2%	7,1%	7,6%
Queda allà amb altres persones, lloc de trobada	2,0%	2,7%	2,2%	1,5%
Altres activitats	3,0%	3,5%	2,6%	2,2%

Notes:

(1) La consulta es fa a persones de 16 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any (sense incloure els que només ho fan ocasionalment). La pregunta inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

(2) La consulta es fa a persones de 14 anys o més que han anat a biblioteca el darrer any. Inclou tot tipus de biblioteques.

6.7. Qüestions clau

- ✓ **Les principals motivacions per anar a la biblioteca manifestades per part dels usuaris de la XBM són ocupar el temps d'oci i estudiar. La coexistència d'aquestes dues activitats tant diferents pot ser considerat un element clau i distintiu de les biblioteques respecte l'oferta de serveis públics col·lectius.**

Aquest concepte de biblioteca sembla reforçat pels indicis de creixement que hi ha respecte certs tipus d'activitat fetes pels usuaris de les biblioteques (sobretot de Barcelona ciutat): llegir o consultar documents en sala, estudiar, i connectar-se a Internet a través de wifi (o d'altres aparells disponibles).

- ✓ **El servei de préstec es manté, però com l'activitat que realitzen una major part dels usuaris de les biblioteques respecte el qual, però, s'observen inicis de davallada respecte el percentatge d'usuaris que en fan ús.**

7. Valoració dels serveis de biblioteques

7.1. Valoració dels usuaris dels serveis de biblioteques

A. Xarxa de Biblioteques Municipals de Barcelona (XBM)

La valoració del servei de biblioteques per part dels usuaris de la XBM es manté propera al 8 (en una escala de 0 a 10) al llarg dels anys analitzats (veure Taula 29).

Tots els anys, la valoració del servei de préstec (8,55 el 2019) és lleugerament superior a la del conjunt del servei (7,85 el mateix any).

Respecte la probabilitat de recomanar la biblioteca a un amic o familiar la valoració també és molt elevada: 8,31 el 2019 (en una escala de 0 a 10).

Taula 29.
Valoració del servei de biblioteques per part dels usuaris de la XBM

	2001	2007	2011	2019		Total (2019)
	Hi ha anat els darrers 12 mesos					
	Si			No		
Valoració global del servei	7,63	8,00	8,10	7,85	7,62	7,85
Valoració del servei de préstec	8,19	8,30	8,40	8,55		

Nota: Valoració en una escala de 0 a 10, on 0 és la puntuació més baixa i 10 la més alta)

Taula 30.
Recomanació a amic o familiar del servei de biblioteques per part dels usuaris de la XBM

	2019
	Hi ha anat els darrers 12 mesos
Probabilitat de recomanar la biblioteca a un amic o familiar?	8,31

Nota: Valoració en una escala de 0 a 10, on 0 és "no la recomanaria gens" i 10 "la recomanaria totalment")

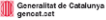

B. Estadístiques de l'entorn: Barcelona, Catalunya i Espanya

La valoració del servei de biblioteques també se situa al voltant de 8 segons altres estadístiques de l'entorn disponibles (veure Taula 31).

Taula 31.
Valoració del servei de biblioteques per part de la població usuària. Catalunya i Espanya

 Generalitat de Catalunya	Catalunya (1)
	2018
Valoració del servei i l'atenció mitjana	8,80

Nota: en una escala de 1 a 10, on 1 és la puntuació més baixa i 10 la més alta)

  <small>institut.cat</small>	 <small>FEDERACIÓN DE GREMIOS DE EDITORES DE ESPAÑA</small>	Catalunya (2)		Espanya(2)	
		2011	2018	2012	2018
Valoració biblioteca habitual		8,11	8,30	7,83	8,10

Nota: en una escala de 1 a 10, on 1 és la puntuació més baixa i 10 la més alta)

Notes:

(1) Inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya). Valoració en una escala de 1 a 10, on 1 és la puntuació més baixa i 10 la més alta).

(2) Inclou tot tipus de biblioteques. Valoració en una escala de 1 a 10, on 1 és la puntuació més baixa i 10 la més alta).

7.2. Qüestions clau

- ✓ **Els usuaris atorguen una elevada valoració al servei que ofereixen les biblioteques, tant considerades globalment com específicament si es fa referència al servei de préstec.**

7. Motius per no utilitzar els serveis de biblioteques

La Taula 32 presenta els resultats de la classificació de 58 respostes qualitatives obtingudes d'usuaris de la XBM relatives als motius pels quals aquests no han anat a la biblioteca el darrer any han deixat d'anar-hi.

Com en el cas de les biblioteques de Barcelona (Taula 33), s'observa com hi ha tres tipologies de motius que preferentment poden explicar la decisió de deixar d'anar a la biblioteca: motius personals (sobretot la manca de temps), la manca d'interès o necessitat, i l'existència d'alternatives (davant l'existència de múltiples opcions com són llegir llibres propis, utilitzar Internet o anar a altres biblioteques).

Les dades al respecte de l'enquesta d'hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya i Espanya mostren resultats en un sentit similar (veure Taula 34).

Taula 32.
Motius pels quals els usuaris de la XBM que no han anat a la biblioteca el darrer any han deixat d'anar-hi

	2019
Motius personals	34,5%
Per manca de temps	24,1%
Altres motius personals	10,3%
Alternatives	31,0%
Tinc llibres / compro llibres	8,6%
Fa servir Internet / Dispositius electrònics	12,1%
Va a altres biblioteques	10,3%
Manca d'interès / necessitat	31,0%
No té necessitat	31,0%
Insatisfacció amb les biblioteques	3,4%
Insatisfacció amb el servei	3,4%
Total	100,0%

Nota:
Elaboració pròpia a partir de la classificació de 58 respostes qualitatives.

Taula 33.

Motius pels que la població resident que no ha anat a la biblioteca el darrer any no utilitza aquest servei. Barcelona (municipi)

	Barcelona			
	2012	2014	2016	2018
Motius personals	42,1%	34,7%	43,3%	40,4%
Per manca de temps	27,3%	22,4%	28,5%	32,4%
Per raons d'edat, salut	12,2%	9,7%	10,8%	5,5%
Té altres ocupacions	2,6%	2,6%	4,0%	2,4%
Altres motius personals	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%
Alternatives	22,1%	29,5%	28,6%	28,6%
Tinc tots els serveis. Prefereixo estar a casa	9,9%	7,1%	7,8%	11,1%
Fa servir Internet / Dispositius electrònics	4,2%	6,7%	9,0%	8,4%
Tinc llibres / compro llibres	5,6%	13,2%	8,7%	6,9%
Va a altres biblioteques	2,4%	2,6%	3,1%	2,2%
Té altres opcions en general	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%
Manca d'interès / necessitat	23,0%	23,2%	22,4%	22,6%
No té necessitat	13,7%	14,4%	5,4%	14,2%
Per manca d'interès. No agrada llegir	9,2%	7,0%	16,6%	7,1%
Per manca de costum / No tinc l'hàbit	0,0%	1,8%	0,4%	1,3%
Desconeixement	2,1%	2,5%	2,1%	3,5%
No les coneix. Li queden lluny	2,1%	2,5%	2,1%	3,5%
Insatisfacció amb les biblioteques	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%
Insatisfacció amb el servei	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%
Poc silenci	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%
Altres	7,5%	7,7%	2,2%	0,4%
NS/NC	0,2%	2,4%	1,3%	1,6%

Nota:

(1) Inclou biblioteques públiques (sense comprendre les biblioteques escolars, les universitàries, les especialitzades ni la Biblioteca de Catalunya).

Taula 34.

Motius pels que la població resident que no ha anat a la biblioteca/bibliobús el darrer any no utilitza aquest servei. Catalunya i Espanya

	Catalunya (1)		Espanya (1)	
	2013	2018	2012	2018
No li interessa, no té costum d'anar a la biblioteca	31,1%	37,8%	43,4%	39,6%
No té temps	43,6%	39,6%	35,7%	34,0%
Prefereix llegir / estudiar a casa	8,7%	6,0%	12,8%	14,4%
Aconsegueix els llibres per altres mitjans	8,7%	15,2%	11,5%	13,4%
Motius de salut / està malalt	4,3%	7,0%	3,9%	4,5%
No hi ha biblioteques on viu / és lluny	1,8%	1,0%	2,2%	2,4%
No troba els llibres que li interessin a les biblioteques	4,9%	1,7%	1,3%	1,9%
No llegeix	n.d.	n.d.	n.d.	1,3%
No en coneix cap, no sap on és	1,4%	1,2%	n.d.	1,0%
L'horari no li convé, li va malament	n.d.	n.d.	n.d.	0,7%
Prefereix el llibre digital	n.d.	0,7%	n.d.	n.d.
Altres motius	n.d.	n.d.	3,0%	n.d.

Nota:

(1) Inclou tot tipus de biblioteques.

7.2. Qüestions clau

- ✓ **Entre els motius que preferentment justifiquen la decisió de deixar d'anar a la biblioteca per part dels seus usuaris destaquen: la manca de temps, la manca d'interès o necessitat, i l'existència d'alternatives (com llegir llibres propis, utilitzar Internet o anar a altres biblioteques).**

8. Consideracions finals

Els diferents plantejaments metodològics existents entre les operacions estadístiques analitzades, tant al llarg del temps com segons els àmbits territorials considerats (Barcelona ciutat, Catalunya i Espanya), dificulten en gran mesura l'anàlisi del comportament dels usuaris d'aquests serveis, la seva evolució temporal i la identificació de possibles tendències de futur.

Entre les principals qüestions clau identificades en el present document es poden assenyalar les següents (a considerar de manera prudent, ateses les limitacions metodològiques exposades):

- a) Pot haver-hi una tendència a la davallada del percentatge d'usuaris més joves de les biblioteques i un augment dels de major edat a la província de Barcelona i a Catalunya, exceptuant la ciutat de Barcelona.
- b) Pot haver-hi una tendència a la disminució dels usuaris ocasionals o esporàdics de les biblioteques, amb el que hi ha el risc que aquestes esdevinguin espais amb segments de públic o usuaris cada cop més limitats o restringits. La consolidació d'una tendència en aquest sentit limitaria progressivament l'impacte social i cultural de les biblioteques.
- c) Tot i la lleugera davallada que sembla experimentar el servei de préstec aquests últims anys, aquest es manté com l'activitat realitzada per una proporció més elevada d'usuaris.
- d) Tanmateix, les dades analitzades poden indicar que es reforça un concepte de biblioteca caracteritzat com un espai de lleure, estudi o treball (predominantment individual) que té unes condicions i uns recursos diferents (o fins i tot millors) als que els usuaris disposen a les respectives llars.

La necessitat de disposar de millors evidències que puguin confirmar (o no) les qüestions que s'acaben d'assenyalar (i d'altres que poden ser igualment importants) justifica la necessitat de coordinar el contingut de les operacions estadístiques que es facin a l'àmbit de les biblioteques.

Principalment, les accions que en aquest sentit impulsin la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i, si és possible la Generalitat de Catalunya ja que, d'aquesta manera, es podria contrastar millor l'anàlisi de la situació existent i la identificació de possibles tendències de futur.

Específicament, una acció coordinada en la línia indicada també contribuiria a clarificar fins a quin punt l'evolució dels serveis bibliotecaris a la ciutat de Barcelona està essent diferent a la de la resta de serveis de la província i de Catalunya, amb el que es podrien identificar possibles línies d'actuació que milloressin en servei arreu del territori.

Annex 1. Fitxa tècnica de les estadístiques analitzades

A es descriuen les principals característiques tècniques de cadascuna d'aquestes operacions estadístiques.

Operació estadística	Àmbit territorial	Univers
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2001	Província de Barcelona	Usuaris de biblioteques de 14 i més anys que haguessin realitzat com a mínim un préstec entre el dia 1 de gener de 2000 i el 30 de novembre del 2000.
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007 (ponderada)	Província de Barcelona	Usuaris entrevistats el 2007 majors de 14 anys que haguessin utilitzat el carnet l'any anterior a ser entrevistats (2006). A continuació es pondera en funció de sexe i edat de manera que el pes percentual en funció d'aquestes dues variables continuessin essent representatives de l'Univers d'estudi (en aquest cas els usuaris que han fet ús del carnet l'any 2006)
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007	Província de Barcelona	Usuaris de biblioteques amb carnet majors de 14 anys que hagin utilitzat la biblioteca durant el darrer any (sense fixar cap requisit pel que fa a l'antiguitat en el darrer ús de carnet).
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2011	Província de Barcelona	Persones majors de 14 anys amb carnet de la biblioteca i que hi haguessin anat al Servei els darrers dotze mesos.
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2019	Província de Barcelona	Persones amb carnet de la biblioteca majors de 14 anys i amb una adreça de correu electrònic a la base de dades d'usuaris de les biblioteques
L'Òmnibus de GESOP - Catalunya	Catalunya	Població de 16 i més anys resident i que porti almenys un any vivint a Catalunya
Enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona	Municipi de Barcelona	Població de Barcelona de 16 anys i més.
Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya - 2018 i 2013	Catalunya, amb representació de totes les províncies i mides d'habitatges.	Població de més de 14 anys o més residents a Catalunya (també inclou entrevistes a infants de 10 a 13 anys no contemplades).
Hàbits de lectura i compra de llibres a Espanya - 2018 i 2012	Espanya, amb representació de totes les CCAA i mides d'habitatges.	Població de més de 14 anys o més residents a Espanya (també inclou entrevistes a infants de 10 a 13 anys no contemplades).

Operació estadística	Grandària de la mostra	Error mostral	Data de realització
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2001	600 entrevistes	Error mostral de $\pm 4,08$ %, per un nivell de confiança del 95'5% i $p=q=0'5$	Entre els dies 6 i 23 de gener de 2001.
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007 (ponderada)	n.d.	n.d.	Entre els dies 16 de gener i 5 de febrer de 2007
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007	1.000 entrevistes	Error mostral de $\pm 3,2$ %, per un nivell de confiança del 95'5% i $p=q=0'5$	Entre els dies 16 de gener i 5 de febrer de 2007
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2011	816 entrevistes	Error mostral de $\pm 3,5$ %, per un nivell de confiança del 95'5% i $p=q=0'5$	Entre els dies 22 i 30 de març de 2011.
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2019	1.000 entrevistes	Error mostral de $\pm 3,2\%$ per un interval de confiança del 95,5%.	Entre octubre de 2018 i gener de 2019.
L'Òmnibus de GESOP - Catalunya	1.602 entrevistes	Error mostral de $\pm 2,5$ per al total d'entrevistes, per a un nivell de confiança del 95,5% i $p=q=0,5$. Per a cadascun dels àmbits territorials l'error mostral és de $\pm 5,0$.	Entre el 28 de gener i el 2 de febrer de 2019.
Enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona	1.000 entrevistes	Error de $\pm 3,2$ per al conjunt de la mostra considerant un nivell de confiança del 95,5% (2σ), i $P = Q$.	Del 28 de novembre al 13 de desembre de 2018.
Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya - 2018 i 2013	1.085 entrevistes a població de 14 anys o més (any 2018) i 1.175 (any 2013)	El marge d'error màxim aplicable a dades globals no segmentades amb un nivell de confiança del 95,5% en el cas més desfavorable ($p = q = 50\%$), és de $\pm 2,9$ per al total de la mostra el 2018 i $\pm 2,8$ el 2013 (de $\pm 5,4\%$ per a la província de Barcelona i de $\pm 5,8\%$ per a les tres províncies restants ambdós anys).	Entre els mesos de maig i desembre de 2018.
Hàbits de lectura i compra de llibres a Espanya - 2018 i 2012	4.800 entrevistes (any 2018) 12.761 entrevistes (any 2012)	El marge d'error màxim aplicable a dades globals no segmentats amb un nivell de confiança de l'95,5% en el cas més desfavorable ($p = q = 50\%$) és de: $\pm 1,41\%$ el 2018 i de $\pm 0,86\%$ el 2012 per al total de la mostra. Per Comunitats Autònomes l'error oscil·la de $\pm 4,1\%$ a Andalusia ($\pm 2,5\%$ el 2012) a l' $\pm 7,3\%$ a les de menor dimensió ($\pm 4,8\%$ el 2012).	Entre els mesos d'octubre i novembre de 2018 (repartides per semestres el 2012).

Operació estadística	Metodologia / Tècnica d'investigació	Procediment de mostreig
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2001	Entrevista telefònica	La mostra s'ha estratificat segons edat i dimensió del municipi a partir de la base de dades d'usuaris propietat de! Servei de Biblioteques. Del conjunt de 132 biblioteques, exclosos bibliobusos, que a 30 de novembre de 2000 formaven part de la Xarxa s'ha entrevistat almenys a un usuari de 81 d'elles.
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007 (ponderada)	Entrevista telefònica	El disseny mostral s'ha realitzat fixant quotes de sexe, edat i dimensió de municipi
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2007	Entrevista telefònica	El disseny mostral s'ha realitzat fixant quotes de sexe, edat i dimensió de municipi
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2011	Entrevista telefònica	El disseny mostral s'ha realitzat fixant quotes de sexe, edat i dimensió de municipi
Avaluació de la satisfacció amb les Biblioteques de la Xarxa. Any 2019	Consulta realitzada per correu electrònic	La selecció d'individus a entrevistar s'ha realitzat en funció de la distribució dels usuaris amb correu electrònic a la base de dades i per quotes de gènere, edat i àmbit territorial de residència. Es van realitzar més de 29.000 enviaments. L'elevat nombre d'enviaments és degut principalment als correus erronis o desactualitzats presents a la base de dades i a un baix índex de resposta per part dels usuaris.
L'Òmnibus de GESOP - Catalunya	Entrevistes presencials i telefòniques assistides per ordinador.	Afixació no proporcional a raó de 400 entrevistes a cadascun dels següents àmbits geogràfics Barcelona ciutat, resta de l'Àrea Metropolitana, resta de la Regió Metropolitana i resta de Catalunya Mostra estratificada per districtes a la ciutat de Barcelona i per dimensió de municipi a la resta Selecció aleatòria de les persones a entrevistar tenint en compte quotes creuades de sexe i edat. Per a l'obtenció dels resultats globals, les dades s'han ponderat d'acord al pes real de cadascun dels àmbits territorials.

Operació estadística	Metodologia / Tècnica d'investigació	Procediment de mostreig
Enquesta Òmnibus Municipal - Barcelona	Entrevista personal realitzada amb suport informàtic (CAPI) al carrer.	Mostreig aleatori estratificat. Els estrats s'han format per l'encreuament del territori amb el sexe i amb l'edat dels ciutadans aplicant quotes per a cadascun dels estrats. A més s'han establert quotes marginals per districte municipal i una altra per a persones en situació d'atur. Afixació proporcional a la població segons el Padró municipal d'habitants.
Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya - 2018 i 2013	Entrevista telefònica assistida per ordinador (CATI), a una mostra mixta de telèfons fixos i telèfons mòbils, seguint un qüestionari estructurat.	La mostra s'ha desproporcionat per províncies, de manera que a les províncies més petites se'ls ha assignat un nombre d'enquestes superior al que els correspondria segons la seva població, perquè cap d'aquestes tingui una mostra inferior a 300 enquestes. Això permet treballar amb un error màxim, per a les províncies més petites, de $\pm 5,8\%$, amb un nivell de confiança del 95,5%. Es manté dins de cada província la proporcionalitat per sexe, edat i mida de poblament.
Hàbits de lectura i compra de llibres a Espanya - 2018 i 2012	Entrevista telefònica assistida per ordinador (CATI), a una mostra mixta de telèfons fixos i telèfons mòbils, seguint un qüestionari estructurat.	Mixta. Aleatori estratificat per comunitat autònoma i mida d'hàbitat, amb afixació no proporcional per Comunitat Autònoma i proporcional per província i grandària d'hàbitat dins de cada Comunitat. La mostra es desproporcionà per Comunitat Autònoma, de tal manera que a les comunitats autònomes més petites se'ls assigna un nombre d'enquestes superior al que els correspondria segons la seva població. D'aquesta manera cap comunitat autònoma té una mostra inferior a 190 enquestes, el que permet treballar amb un error màxim per a les comunitats autònomes més petites, de $\pm 7,3\%$ amb un nivell de confiança de l'95,5%. Es manté dins de cada comunitat la proporcionalitat per província i grandària d'hàbitat.